ילדותי השנייה

גיורא חמיצר נחשב בתעשיית הטלוויזיה לאיש שפיצח את מוחם של הילדים ובני הנוער בישראל. אחרי שלל סדרות מצליחות שיצר כמו "השמינייה", "האי" ו"החממה", בנו של החידונאי המפורסם עובד על הלהיט הבא ומוציא במקביל את השני בסדרת ספרי הבלשים שלו: "אני כותב תמיד מתוך חרדה. מה שיש לי בראש זה ילד משועמם. ילד שיש לו פיתויים, ילד שיש לו טלפון"

//// //// //// **רחלי מלק־בודה**

אם חייו של גיורא חמיצר היו מסתדרים אחרת, ייתכן שהסדרות שהילדים שלכם אוהבים כלל לא היו מגיעות למסך. "הגעתי לתחום הזה לגמרי במקרה", הוא מגלה, "בגיל 21 השתחררתי מהשירות בגל"צ, ובדיוק אז נפתחו ערוצי הטלוויזיה. בשנת '93 התחילו גם הכבלים וגם ערוץ 2. כל בן אדם שהיה בגיל הזה והיה לו איזשהו רקע תקשורתי – ישר חטפו אותו. קיבלתי ג'וב שהיום אנשים בגיל הזה יכולים רק לחלום עליו. יכול להיות שאם במקום הפגישה בערוץ הילדים הייתה לי פגישה בערוץ הספורט, הייתי מתגלגל אחרת".

על הסטים של ערוץ הילדים הוא התאהב בכתיבה לבני נוער. "מהר מאוד גיליתי שאני מצליח לתקשר עם הגיל הזה טוב מאוד, ובאופן אינטואיטיבי. זה התחיל עם ששטוס – שעשועון שרץ בערך 20 עונות. דרכו למדתי איך לספר סיפור. כל יום היה שידור חי ומה שעבד – ראיתי שהוא עובד. בשבילי זה היה בית הספר הכי טוב, כי יכולתי לנסות כל דבר ולהיכשל המון פעמים".

מאז, כבר קרוב ל־15 שנה ששמו של חמיצר מופיע ברשימות הקרדיטים של כמעט כל סדרות הנוער הנחשבות. 'השמינייה', 'האי', 'גאליס', 'החממה' ו'שכונה' הן רק חלק מהרפרטואר המפואר שהספיק לצבור. קהל הנסיינים המוצלח ביותר שלו הם שני ילדיו – מיכאל בן ה־12 וארי בן השמונה.

אתה בודק עליהם חומרים?

"בוודאי. קודם כול, הם חיים מאוד את המקצוע שלי. האפשרויות שיש היום לילדים – לא יכולתי לחלום עליהן כשהייתי בגילם. כשנכנסתי בפעם הראשונה לחדר העריכה הייתי בן 22. להם יש היום אייפד שבו הם עורכים סרטים ליוטיוב ברמה מדהימה, אז הם מבינים את השפה ואת המניפולציה של הדרמה כמעט באופן אינטואיטיבי".

צילום:
נועם
בן־גוריון

שינויים מינוריים. "החממה", גרסת נטפליקס

צילום: Ronen Akerman / Netflix

אבל ההפתעה האחרונה של יוצר הטלוויזיה והתסריטאי באה, למרבה הפלא, דווקא מתחום הספרות – עם שני ספרי בלשים שהוציא השנה לאור תחת השם "רוני ותום". הוא חנון־על, היא נערה מתוסבכת, ויחד הם פותרים שורה של פשעים שאפילו המשטרה לא יכולה להם. בספר השני בסדרה שיצא לאחרונה, "רוני ותום – החקירה השנייה", תוכלו לטעום הכול מהכול: פריצה מסתורית לסלולרי, זקן נרגן שלא מוכן לוותר על ביתו, זוג עשירים מדטרויט ופסלון של אריה עם עיניים אדומות. כל אלו ועוד חוברים יחד לעלילת בלשות סוחפת שבסופה, איך לא – הטובים מנצחים.

"את 'רוני ותום' כתבתי עם ילדיי. זה התחיל בתור תרפיה, הייתי בלי עבודה ובלי שום פרויקט באופק, והייתי נורא מבואס מזה. אמרתי: נתחיל ליצור, נראה אם אני בכלל יודע לכתוב ספרים. כל יום הייתי מקריא להם פרק לפני השינה, ולפי התגובות שלהם הבנתי מה עובד ומה לא. זה היה ממש פרויקט אבהות כיפי. בסופו של דבר הם גם הקהל שהכי אכפת לי ממנו. גם כשאני עובד על סדרה שנתיים ואז יש הקרנת בכורה, תמיד מדהים לראות אלף ילדים שמגיעים לאולם. אם יש שקט כל הפרק אני יודע שהצלחתי".

כבר בפתיחת השיחה הוא מציין כמה היה חשוב לו לפנות לקהל הדתי. "במגזר שלכם יש ילדים שאוהבים לקרוא וחשוב לי מאוד להגיע אליהם".

"בסדרות שלי הילדים תמיד מגלים שהעולם הוא לא כמו שהבטיחו להם. הם בצרה, ועכשיו צריכים להבין איך הם פותרים את הצרה הבאה, כשהמבוגרים הם תמיד מכשול. כנראה זה מחובר למשהו אצלי בילדות. אני כבר לא יודע מה באמת היה בילדות ומה אני משמר או מגדיל כדי להמשיך לכתוב את הסדרות האלה בגילי המתקדם. אני בן 48, וכל הזמן צריך לחיות כאילו אני בכיתה ו'"

אתה רומז שילדים דתיים קוראים יותר? איך אתה מסביר את זה?

"לא יודע, אולי פחות דבוקים למסכים. קריאה זה משהו שבא מהבית, וכשההורים שלך קוראים ספרים יש יותר סיכוי שאתה תקרא ספרים. יכול להיות שאצל ילדים דתיים המקום של ספרים בבית יותר חשוב".

ואולי יש עוד סיבה.

"איזו?"

שבת.

"נכון. לא חשבתי על זה. כמה זה פשוט".

גיבורים סקרנים

בתעשיית הטלוויזיה מתייחסים לחמיצר כעילוי. האיש שפיצח את מוחם של ילדי המילניאלס. האדם שהצליח להצמיד רבבות ילדים ובני נוער למסך, עם סדרות שממשיכות לעונה שנייה ושלישית ואף יותר.

אז מה סוד הקסם, איך גורמים לילדים להסתקרן?

"היום אני מנתח בדיעבד, אבל הרבה דברים עשיתי בהתחלה מתוך אינטואיציה. הדבר הכי חשוב הוא נדיבות בסיפור. צריך שכל הזמן יקרה משהו. אם יש לי משהו מדהים שיכול לקרות בסדרה, אני לא אחכה איתו עכשיו עשרה פרקים, אלא אשים אותו ואחר כך אחשוב על עוד משהו. הקצב שבו הדברים קורים הוא הרבה יותר מהיר. אני כותב תמיד מתוך חרדה. מה שיש לי בראש זה ילד משועמם. ילד שיש לו פיתויים, ילד שיש לו טלפון".

אז בעצם החלטת לא לנסות לחנך את הילדים אלא להשלים עם זה שהם ילדי מסכים תזזיתיים, ואתה מתאים את עצמך אליהם?

"זה לא קשור לדור המסכים, כתבתי ככה הרבה לפני המצאת האייפון והאייפד. זה מגיע מתוך כבוד לילדים ולזמן שלהם ופחד עצום לשעמם. תראי, בארץ אין לנו

תקציבים גדולים. אני לא אוכל להמם אותם עם תפאורות גדולות שמתחרות עם מה שהם רואים בחו"ל. רמת המשחק אף פעם לא תהיה פיין כי אין מספיק זמן לחזרות ולטייקים, ולכן הדרך היחידה שלי למשוך את הילדים היא באמצעות סיפור".

ואיך מספרים לילד סיפור שהוא מעוניין לשמוע?

"יש כל מיני טכניקות. למשל סיפורים שבהם הקהל יודע יותר מאשר הדמויות ונוצר סוג מסוים של מתח. עשינו את זה גם ב'שמינייה' וגם ב'חממה'. או סדרות שיש בהן אלמנט פנטסטי, ומישהו נכנס לדמות של מישהו אחר. למשל, אם יש זוג ומישהו רע חטף אחד מהם ולקח את הגוף שלו. עכשיו הוא יושב מולה והוא כבר 'באד גאי'. הצופים יודעים את זה, וזה מצב דרמטי מאוד שבו הצופים נמצאים קדימה. אבל יש גם מצבים שבהם הצופים נמצאים מאחור; כלומר, שאני יוצר טוויסט כלשהו בעלילה שהם בכלל לא ראו אותו מגיע. ב'שכונה' הייתה דמות שבתחילת הכתיבה הרגשתי שהיא משעממת נורא ושלא מעניין אותי לכתוב אותה. הבנתי שהדרך היחידה להציל אותה היא להחליט שהוא האיש הרע. כדי שזה יהיה כמה שיותר אפקטיבי אני צריך שיאהבו את הבחור הזה כמו שלא אוהבים אף דמות על הסט, ורק כשהקהל כבר מת עליו אני נותן לו את המידע הזה".

הדמויות של חמיצר הן כמעט תמיד הרפתקניות, שלא לומר מחפשות צרות. בין אם זו ללי רשף מ'החממה' שהופכת לאסטרונאוטית ומצילה את העולם, או דילן מ'האי' שמציל אותו מפגיעת אסטרואיד. "כל הדמויות שלי הן של ילדים סקרנים. זה משהו שהצבתי לעצמי כאקסיומה. לא משנה מה הם יהיו – גאונים, בעלי כוחות על, עשירים או עניים, או סתם ילדים – הם תמיד יהיו סקרנים ויהיה להם איזה רצון לבלוע את העולם ולהבין מה קורה. זה גם עוזר לסיפור, אבל אני חושב שיש בזה גם איזושהי אמירה ערכית".

המבוגרים הם מכשול

למרות שחמיצר מודע לקהל המגוון של הילדים שצופים בו, הוא מודה שבסוף הכתיבה מגיעה מהעולמות הפנימיים שבהם הוא חי ומתוך סט הערכים האישי שלו.

גם בסדרות שלך, וגם בספרי 'רוני ותום', רוב הדמויות הן של ילדים חילונים ממרכז הארץ. אני חושבת על ילדים דתיים למשל, שצופים בסדרות נוער ולמעשה לא רואים את עצמם על המסך.

"אני מודה שהייתי מרגיש מוזר לכתוב גיבורים דתיים, כי אני בן אדם חילוני והערכים שלי הם ערכים חילוניים. כל הגיבורים שלי הם תמיד ילדים שפורצים מסגרת כלשהי. גם אם הם בבית ספר למנהיגים, ברור שבבית הספר הזה יש גם צדדים אפלים שהם צריכים להתגבר עליהם. בעצם תמיד המסע שהם עוברים הוא מסע של פקיחת עיניים, של הבנה שמה שהמבוגרים אומרים להם הוא לא מה שקורה ושהם לא צריכים לסמוך על שום דבר. במובן הזה, אני מניח שדת גם הייתה נכנסת למקום הזה, של 'למה עושים? כי ככה זהו!' – והגיבורים שלי אף פעם לא מסתפקים בדברים האלה, הם תמיד רוצים להבין מה באמת קורה".

יוצא שבסוף אתה נמצא בתוך קבוצה של אנשים שגרה באותם שלושה־ארבעה רחובות בתל־אביב, והיא זו שיוצרת לנו את רוב התכנים והסדרות. יש לך ביקורת עצמית על הניתוק הזה?

"אני לא חושב שהסדרות שלי תל־אביביות, אבל יכול להיות שיש לי נקודת עיוורון. אני מסתכל על 'שכונה' למשל כסדרה על קיפוח. אין בה מזרחים ואשכנזים, אבל יש שם אוכלוסייה שיש לה הרבה כסף ובתוך היישוב העשיר יש בלוק שהיסטורית תקוע שם, גרים בו אנשים עניים ועל זה הסדרה. אף אחד לא עסק בנושאים האלה בסדרה לצעירים לפני 'שכונה'. בדרך כלל העולמות של סדרות ילדים היו מין צלופן כאלה, לא קשור לכלום. עיירה אמידה, בריכות, ים ושטויות. זה היה אתגר, לכתוב כזו סדרה, כי אתה יכול ליפול בקלות למקום של קלישאות וסטיגמות או של סרט בורקס".

ואיך נמנעים מזה?

"החוכמה היא להציג את שני הצדדים עם החולשות שלהם. אני רוצה שיבינו גם את העשירים. אתה לא חייב לאהוב אותם, אבל חייב להבין מאיפה הם באים. אחרי 'שכונה', הורים ספרו לי שילדים התחילו לשאול אותם 'אנחנו עשירים או עניים?' ובכלל, כסף – זה כאילו איזה טאבו שאף פעם לא היה באף סדרה מהסוג הזה. כאילו מגעיל להתעסק בכסף, אבל זה כל כך חשוב. ילדים בגיל שדיברנו עליו קודם – זה כביכול עובר מעל הראש שלהם. יש להם מושג כמה ההורים שלהם מרוויחים? יש להם מושג אם הם גומרים את החודש או לא? הם גרים באיזה מקום וההורים מתאמצים שיהיה להם פחות או יותר מה שיש לחברים שלהם, ובזה מסתיים הסיפור. היה מדהים מבחינתי לנפץ את הטאבו הזה ולראות מה קורה לילדים שאבא שלהם נקלע לחובות, נכנס לכלא, והם צריכים לעזור לו".

בקרוב יתחיל לצלם את מה שאמור להיות הלהיט הבא לבני הנוער, סדרה חדשה בשם "סקיי", שאותה כתב עם נועה פניני. במרכז העלילה חייזרית שנוחתת בכדור הארץ ונכנסת לגופו של נער. "החבורה שם כל הזמן צריכה להסתיר אותה מהמבוגרים, כי בעולם שאני יוצר ברור שהמבוגרים לא יֵדעו איך לאכול את הדבר הזה. האינסטינקט שלהם יהיה לבדוק אותה במעבדה או להכניס אותה לכלא או לחשוש שעומדים לפלוש לכדור הארץ".

גם ב'רוני ותום' וגם בסדרות האחרות שלך, אפשר לזהות שאתה אוהב להפוך את המבוגרים לאינפנטיליים.

"קודם כול, הילדים מתים על זה. זה מה שהם צריכים. הם לא צריכים אותי בשביל עולם שבו המבוגרים קובעים הכול. את זה יש להם בבית. על מה ילד בן עשר כבר יכול להחליט, מה ללבוש בבוקר? כל סדר היום שלו מוכתב על ידי מבוגרים, מאבא שלו ועד לראש הממשלה".

אז לפי התפיסה שלך, הפנטזיה של ילדים היא עולם ללא מבוגרים?

"זו הפנטזיה הכי גדולה וזה גם הפחד הכי גדול. פנטזיה ופחד תמיד גרים אחד ליד השני, ואנחנו מפנטזים על הדברים שאנחנו הכי פוחדים מהם. כמובן שזה מפחיד נורא ילדים, המחשבה שההורה שלהם פתאום ייעלם. מצד שני – כדי לגדול ולהתבגר זה מה שהם צריכים. אני חושב שהסיבה שהסדרות האלה כל כך תופסות את הילדים בגיל הזה היא משום שהן מאפשרות להם משהו שביומיום נראה להם ממש מפחיד.

"בסדרות שלי הילדים תמיד מגלים שהעולם הוא לא כמו שהבטיחו להם. הם בצרה, ועכשיו עליהם להבין

גיורא חמיצר
רוני ותום
החקירה השנייה
גיורא חמיצר
רוני
ותום

צילום: נועם בן־גוריון

"ניהיתי שאין מספיק ספרים מעניינים לילדים. תמיד כשהורים אומרים לי 'הילד שלי לא קורא ספרים' אני אומר שכנראה הספרים לא מספיק מעניינים. אנחנו מפספסים פה משהו, כי לנו אין בעיה להתחיל סדרה בנטפליקס, לראות שהיא משעממת אותנו אחרי עשר דקות ולעבור לסדרה הבאה. כה לא אומר שאנחנו לא אוהבים לראות טלוויזיה"

"את הספרים כתבתי עם ילדיי. כה התחיל בתור תרפיה, הייתי בלי עבודה ובלי שום פרויקט באופק, והייתי נורא מבואס מכה. אמרתי: נתחיל ליצור, נראה אם אני בכלל יודע לכתוב ספרים. כל יום הייתי מקריא להם פרק לפני השינה, ולפי התגובות שלהם הבנתי מה עובד ומה לא"

סדרה על קיפוח. שכונה

צילום מסך

איך הם פותרים את הצרה הזאת, כשהמבוגרים הם תמיד מכשול. כנראה זה מחובר למשהו אצלי בילדות. אני כבר לא יודע מה באמת היה בילדות ומה אני משמר או מגדיל כדי להמשיך לכתוב את הסדרות האלה בגילי המתקדם. אני בן 48, וכל הזמן צריך לחיות כאילו אני בכיתה ו'. אבל אני ממש זוכר את התחושות האלה של החוסר אונים ושל עוול".

אבא חידה

גיורא חמיצר נולד בתל־אביב, והוא בנו של החידונאי המפורסם דן חמיצר, שבימי ילדותו עדיין לא היה מפורסם והתמקד בעיקר בענייני טייס ובכתיבה לעיתונות. הוריו נפרדו בהיותו ילד, והוא סבור שהחוויה הזו הפעילה את חלק ממנגנוני הכתיבה שלו. "אני ילד שחווה גירושין של ההורים, ואחר כך הם התחתנו שוב והתגרשו עוד פעם ועוד פעם, אז היו המון פרידות. חוויתי הרבה אכזבות ממבוגרים בתור ילד. ובלי קשר, הייתי גם ילד שחי קצת בעולם של מבוגרים. לא היו לי יותר מדי חברים בני גילי, בגילים האלה".

אבא שלך הוא מהחידונאים המפורסמים בארץ, עד כדי כך שהחידות קרויות על שמו. יכול להיות שגם זה השפיע?

"כן, הוא מותג. אבל אבא שלי התחיל להיות מפורסם בשלב מאוחר יותר, כשהייתי בן 17־18, אז לא גדלתי כילד עם אבא מפורסם. לקחתי ממנו המון דברים. הרעיון להיות עצמאי, המחשבה שאתה יכול להתפרנס מהמוח שלך – זה בא ממנו. אני מניח שאם היה לי אבא שכיר הייתי מתגלגל אחרת. המתנה הכי טובה שהוא נתן לי זה חופש וביטחון עצמי, אמונה בכך שאתה יכול לייצר לעצמך את הפרנסה. פשוט תמציא משהו".

הוא היה חד לך חידות?

"ממש לא. כן ראיתי איך הוא מחבר אותן. בצבא, כשהייתי צריך להתפרנס, עבדתי כשוליה שלו ולמדתי את הטכניקה. הוא תמיד עובד מהסוף להתחלה. והוא הראשון להגיד את זה שהרבה יותר קל לחבר חידות מאשר לפתור אותן. אני חושב שלא הוא ולא אני היינו מסוגלים לפתור 90% מהחידות שלו, אם מישהו אחר היה כותב אותן. רוב הקהל שלו, אגב, חובשי כיפה, מאז ומעולם. בכל מטמון או תחרות בסוף מגיעים עשרה פיינליסטים – כולם מצביעי מפד"ל. הוא גם מתחבר באופן טבעי מאוד לאהבת הארץ, לכבוד לידע. ואת זה גם לי היה תמיד".

קרה לך ששברת את הראש על איזו חידה שלו?

"בחיים לא. מכיוון שאני יודע איך הוא עושה אותן ואני יודע שאין לי שום סיכוי. בחיים לא ניסיתי, זה רק היה מתסכל אותי. גם כשאני קורא ספר בלשי אני לא מתאמץ יותר מדי לפתור אותו. אני נהנה לראות את הגיבורים עושים את זה".

הקריאה בספריו יוצרת תחושה של חזרה בזמן ליצירות מיתולוגיות כמו "אמיל והבלשים", אולי אפילו לספרי "דנידין". היסטוריה וידע כללי נכנסים בדלת האחורית.

ספרי בלשות זה טרנד שחוזר היום? כי נדמה שרוב הילדים בימינו תקועים עמוק בפנטזיה.

"אז זהו, שהפנטזיה היום נפוצה בגיל קצת יותר מבוגר מהקוראים של 'רוני ותום'. הסיבה לכך שהתחלתי לכתוב

"יש הרבה סצנות שאני מתחרט עליהן. בעיקר בסדרות המוקדמות שלי, כשעוד לא היו לי ילדים והן היו אלימות מדי. יש עד היום סצנות ב'השמינייה' או 'האי' שאני רואה עם הילדים שלי ואומר לעצמי: 'איך נתנו לי לשדר את כה בכלל?'"

התחיל מופנם וחסר ביטחון. עוז זהבי

צילום: ניר פקין

את הספרים היא שזיהיתי שאין מספיק ספרים מעניינים לילדים. תמיד כשהורים אומרים לי 'הילד שלי לא קורא ספרים' אני אומר שכנראה הספרים לא מספיק מעניינים.

"אנחנו מפספסים פה משהו, כי לנו אין בעיה להתחיל סדרה בנטפליקס, לראות שהיא משעממת אותנו אחרי עשר דקות ולעבור לסדרה הבאה. זה לא אומר שאנחנו לא אוהבים לראות טלוויזיה. אבל הורים באים, תוקעים לילד איזה ספר, ואין הרבה ספרים שמתחילים בשיטה הזאת – לתת סיפור שמתחיל מהר מאוד וכל הזמן קורה בו משהו, כשכל הזמן יש טוויסטים, בדיוק כמו שאני כותב עונה של סדרה".

אפרופו נטפליקס, חמיצר יכול לרשום לעצמו עוד שורה מרשימה בקורות החיים, לאחר ש"החממה" נמכרה לנטפליקס ועברה עיבוד מחודש. לסדרה בגרסת חו"ל קראו "Greenhouse Academy".

יש דיבור חזק בתעשייה על כך שהיוצרים כבר לא ממוקדים רק בקהל הישראלי, אלא מכוונים נטפליקס, כשהמטרה היא למכור את התכנים החוצה. גם אתה מרגיש את זה?

"תראי, המציאות העגומה היא שתעשיית הטלוויזיה הישראלית נמצאת בקריסה כבר שנתיים לפחות, וזה אומר שכל גופי הטלוויזיה מפסידים. גם הוט, גם יס, גם קשת גם רשת. כולם מפסידים כסף. וכשמפסידים כסף עושים פחות, ואז התקציבים יורדים. לעומת זאת, כל מה שקורה מעבר לים רק פורח. כמות הסדרות שעושים היום בעולם גדולה פי עשרה לדעתי ממה שהיה לפני חמש שנים. זה מרכיב שאינו בשליטתי וברור שאם אתה רוצה להתפרנס אתה צריך לחשוב גם על זה.

"מצד שני, את 'החממה' עשיתי פעמיים: לקהל הישראלי ואחר כך לסדרה אמריקנית שצילמנו בארץ, והכול היה בשליטה שלנו. בדרך כלל כשאת קוראת על סדרה ישראלית שנמכרת לחו"ל, עושים את הסדרה ואז בא אמריקני ומחליט לערוך בה שינויים ועושה מה שהוא רוצה, ובסוף יוצאת סדרה אחרת. לפעמים היא טובה יותר, כמו 'הומלנד' למשל, אבל ברוב המקרים היא פחות טובה מהמקורית. לי היה ברור שאני לא הולך להסכים לזה, כי זה ז'אנר שאנחנו המצאנו פה".

הוא בהחלט מרוצה מהתוצאות. "לשמחתי ראינו שמה שעבד פה עובד גם שם. השינויים היו מינוריים. אותן דמויות עם אותן התחבטויות. אז פה הם היו ליד הכנרת ושם הם ליד חוף הים בקליפורניה; פה הם במסיבת חנוכה ושם במסיבת הלואין. אבל אלו דברים קוסמטיים, הסיפור עצמו עובד. ואז אתה מקבל תגובות בכל שפה אפשרית – בספרדית, בפורטוגזית, בסינית, באיטלקית וביוונית – ואלה אותן תגובות שהייתי מקבל על 'החממה' בארץ. שונאים את אותן דמויות, אוהבים את אותן דמויות, שואלים את אותן שאלות, נהנים מאותם דברים. כי כשהסיפור עובד, אז הוא אוניברסלי במהותו".

מגלה בישרונות

לחמיצר יצא שם של אחד שיודע לזהות כוכבנים בפוטנציה. עוז זהבי, גאיה שליטא־כץ, מיכאל אלוני, דר זוזובסקי, תובל שפיר – אלה רק חלק מהשמות המוכרים שעשו כמה מצעדיהם הראשונים בעולם המשחק אצלו על הסט. "אני מחפש כוכבים שידברו לקהל שלי. לא מעניין אותי אם הם יישארו בתחום הילדים או יעברו אחר כך לעשות דרמה למבוגרים. ברור לי שאם הסיפור הוא הדבר הכי חשוב, עדיף לך להתחבר למישהו שאתה לא מכיר בתור צופה. אני שואף לכך שבחמש הדקות הראשונות בכל סדרה הצופה יתאהב בכמה שיותר דמויות. לפעמים גם רק באחת, וזה מספיק, אבל הרבה יותר קל להתאהב במישהו שאתה רואה בפעם ראשונה".

"לקחתי מאבא (דן חמיצר, בתמונה) המון דברים. הרעיון להיות עצמאי, המחשבה שאתה יכול להתפרנס מהמוח שלך - כה בא ממנו"

צילום: עין הודד

"בצבא, כשהייתי צריך להתפרנס, עבדתי כשוליה של אבא שלי ולמדתי את הטכניקה. הוא תמיד עובד מהסוף להתחלה. והוא הראשון להגיד את מה שהרבה יותר קל לחבר חידות מאשר לפתור אותן. אני חושב שלא הוא ולא אני היינו מסוגלים לפתור 90 אחוז מהחידות שלו, אם מישהו אחר היה כותב אותן. רוב הקהל שלו, אגב, חובשי כיפה, מאז ומעולם. בכל מטמון או תחרות בסוף מגיעים עשרה פיינליסטים - כולם מצביעי מפד"ל"

אתה זוכר למשל את האודישן של עוז זהבי לתפקיד בסדרה "האי"?

"עוז היה ממש מופנם וחסר ביטחון יחסית למה שנהיה ממנו. בסוף, אודישן זה כמו בליינד דייט. משהו שאתה לא יכול להסביר, אבל יודע. הרגעים שאני זוכר מאודישנים הם הרגעים שבהם השחקן נכנס לחדר, הוא לא פתח את הפה ואני כבר יודע שזה הוא. זה קרה לי עם ג'וי ריגר, עם גאיה שליטא־כץ ועם ידידיה ויטל ב'שמינייה'".

אתה מרגיש אחריות על הילדים מבחינת המסרים שעוברים דרך השחקנים שמלוהקים, נניח לגבי דימוי גוף או צבע עור?

"בוודאי. קרה לי המון פעמים שליהקתי שחקנים שלא היו רזים, ואז בעונה השנייה הם התחילו דיאטת רצח ופתאום חזרו עם עשרים קילו פחות, ואין לך מה לעשות אם זה. אני בטח לא יכול להגיד למישהו להשמין. הנושא הזה רגיש. קורה משהו לשחקנים כשהם פתאום על המסך ונהיים כוכבים והולכים להופעות, יש עליהם לחץ חברתי גדול מאוד להוריד במשקל.

"אבל השאלה לגבי צבע עור מעניינת יותר. ב'שכונה' הייתה לנו שחקנית אתיופית באחד התפקידים הראשיים. ההחלטה שקיבלתי לגביה היא שבשום שלב בסדרה אנחנו לא נדבר על זה. שהיא ממוצא אתיופי לא אומר שהיא צריכה לספר מתישהו איך המשפחה שלה עלתה לארץ ברגל. בסוף הנרמול הוא מה שאני חותר אליו".

במבט לאחור, יש סצנה שצילמת ואתה מתחרט עליה?

"יש הרבה. בעיקר בסדרות המוקדמות שלי, כשעוד לא היו לי ילדים והן היו אלימות מדי. יש עד היום סצנות ב'השמינייה' או 'האי' שאני רואה עם הילדים שלי ואומר לעצמי: 'איך נתנו לי לשדר את זה בכלל?' אבל איכשהו בסיפור הזה ובעולם המופרך שהוא מתקיים בו זה עובר. היום אני הרבה יותר סלקטיבי. נגיד, כשהאמריקנים ראו את 'החממה' הם אמרו לי: 'אתה יודע שאצלנו אין אקדחים בסדרות ילדים?' – אז אמרתי להם: 'אבל יש שוטרים, עם מה הם יאיימו עליהם, עם מקל?'. אמרו לי: 'תפתור את זה'. בסוף נתנו להם מין טייזר, ואיכשהו זה עבר. גיליתי להפתעתי שהעלילה עובדת גם בלי האקדחים וזה היה שיעור חשוב מאוד. לפעמים אקדחים הם הפתרון הקל לתסריטאי. אתה שם מבוגר עם אקדח מול ילד ויש לך מתח. מצד שני, אתה יכול ליצור את המתח הזה עם קצת יותר עבודה של כתיבה, ואז אתה לא צריך את האקדח הזה".

סיפרת קודם שיש לך גם תקופות נטולות פרויקטים. אנשים נוטים לחשוב שאדם שיצר כל כך הרבה סדרות קאלט בוודאי מסודר כלכלית. אתה רומז שזה לא המצב?

"אני לא רעב ללחם. חי ברמה סבירה מאוד. אבל מסודר כלכלית אני לא. אני עדיין צריך לעבוד קשה כל הזמן. אבל זה המקום שבחרתי לגור בו, והתגובות של מאה אלף ילדים בארץ מרגשות אותי יותר מתגובות של כמה מיליונים בחו"ל, כי בסוף זה הקהל שלך. וזה המחיר. אני ישראלי. לא הייתי יכול להיות מאושר אם הייתי כותב סדרה באל־איי לאמריקנים. הייתי אולי עשיר, אבל לא הייתי יותר מאושר". ■